

SYLABUS
DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA 01.10. 2021- 30.10.2022
Rok akademicki 2021/2022

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Nazwa przedmiotu	Filozofia religii
Kod przedmiotu*	F 1.31.
nazwa jednostki prowadzącej kierunek	Kolegium humanistyczne
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Instytut Filozofii
Kierunek studiów	Instytut Filozofii
Poziom studiów	I stopień
Profil	Ogólnoakademicki
Forma studiów	Stacjonarne
Rok i semestr/y studiów	III rok, V semestr
Rodzaj przedmiotu	Specjalizacyjny
Język wykładowy	Polski
Koordinator	Dr Ryszard Wójtowicz
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	Dr Ryszard Wójtowicz

* -opcjonalnie, zgodnie z ustaleniami w Jednostce

1.1. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Semestr (nr)	Wykł.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZP	Prakt.	Inne (jakie?)	Liczba pkt. ECTS
V	15								3
V		15							3

1.2. Sposób realizacji zajęć

X ZAJĘCIA REALIZOWANE W FORMIE TRADYCYJNEJ

1.3 Forma zaliczenia przedmiotu , zaliczenie z oceną.

2. WYMAGANIA WSTĘPNE

STUDENT POWINIEN POSIADAĆ WIEDZĘ, UMIEJĘTNOŚCI UCZENIA SIĘ ORAZ KOMPETENCJE SPOŁECZNE NA POZIOMIE ZALICZONEGO DRUGIEGO ROKU STUDIÓW PIERWSZEGO STOPNIA

3. CELE, EFEKTY UCZENIA SIĘ, TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE

3.1 Cele przedmiotu

C1	Na zajęciach z przedmiotu przekazany zostanie podstawowy zasób wiadomości z zakresu współczesnej filozofii religii.
C2	Na zajęciach zostaną omówione klasyczne orientacje religioznawcze.
C3	Celem wykładów jest także opanowanie przez studentów podstawowych terminów i pojęć z zakresu filozofii religii, budowanie świadomości pluralizmu religijnego oraz dostarczenie narzędzi do analizy współczesności zagadnień z zakresu filozofii religii.

3.2 Efekty uczenia się dla przedmiotu

EK (efekt uczenia się)	Treść efektu uczenia się zdefiniowanego dla przedmiotu	Odniesienie do efektów kierunkowych ¹
K_W02,	Wiedza: absolwent zna i rozumie w zaawansowanym stopniu: - historyczne kształtowanie się idei filozoficznych, poglądy i pisma klasycznych autorów filozoficznych, obecność idei filozoficznych w dziełach polskiej kultury; rolę refleksji filozoficznej w kształtowaniu kultury i społeczeństwa	P6S_WG
K_W03,	absolwent zna i rozumie w zaawansowanym stopniu: POGLĄDY DOTYCZĄCE RELACJI ZACHODZĄCYCH MIĘDZY STRUKTURAMI I INSTYTUCJAMI SPOŁECZNYMI, RODZAJÓW WIĘZI SPOŁECZNYCH I PRAWIDŁOWOŚCI, KTÓRYM PODLEGAJĄ; NORMY KONSTITUUYĄCE I REGULUJĄCE STRUKTURY I INSTYTUCJE SPOŁECZNE	P6S_WG/K
K_U02,	UMIEJĘTNOŚCI: ABSOLWENT POTRAFI POPRAWNIE STOSOWAĆ TERMINOLOGIE FILOZOFICZNĄ, FORMUŁOWAĆ PROBLEMY, TEZY, WŁASNE POGLĄDY; DOBIERAĆ I STOSOWAĆ WŁAŚCIWE METODY I NARZĘDZIA W TYM ZAAWANSOWANE TECHNIKI INFORMACYJNO-KOMUNIKACYJNE; WYSZUKIWAĆ, ANALIZOWAĆ, OCENIAĆ, SELEKCYJONOWAĆ I WYKORZYSTYWAĆ INFORMACJE ZE ŹRÓDEŁ PISANYCH I ELEKTRONICZNYCH; IDENTYFIKOWAĆ NORMATYWNE UGRUNTOWANIE INSTYTUCJI SPOŁECZNYCH	P6S_UW
K_K02	- Kompetencje społeczne: absolwent jest gotów do krytycznej oceny posiadanej przez siebie wiedzy, przyjmowania nowych idei, zmiany opinii w świetle dostępnych danych i argumentów; do formułowania propozycji rozwiązania rozpoznanych problemów.	P6S_KK

¹ W przypadku ścieżki kształcenia prowadzącej do uzyskania kwalifikacji nauczycielskich uwzględnić również efekty uczenia się ze standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela.

3.3 Treści programowe

A. Problematyka wykładu

Treści merytoryczne wykładu
1. Mądrości i tradycje religijne świata (2-godz.)
2. Historyczne źródła współczesnych ujęć filozofii religii (2-godz.)
3. Socjogeneza religii (2 godz.).
4. Psychologiczna interpretacja religii (2-godz.).
5. Socjobiologiczna geneza religii – (2-godz.).
6. Spór kreacjonizmu z ewolucjonizmem (2- godz.)
7. Sacrum i profanum we współczesnym świecie(2 godz.).
8. Filozofia a religia (1-godz.)

B. Problematyka ćwiczeń audytoryjnych, konwersatoryjnych, laboratoryjnych, zajęć praktycznych

Treści merytoryczne ćwiczeń
1. Religie pierwotne; taoizm (Lao Tse, Konfucjusz); hinduizm; buddyzm; islam; judaizm; chrześcijaństwo (2 godz.)
2. Filozoficzna refleksja o religii w starożytnej Grecji i Rzymie; religia w epoce średniowiecza; renesansowa filozofia wobec religii; filozofia religii w okresie Oświecenia; Kanta rozumienie religii; religia w filozofii Hegla; Feuerbach i Marks o religii; F. Nietzsche – „Got ist Tod”. (2 godz.)
3. Systematyzacja stanowisk, rozróżnienie zakresu i treści, metoda i przedmiot socjologii religii; Max Weber, Emile Durkheim – religia jako zjawisko społeczne, zasada totemiczna, geneza religii.(2 godz.)
4. Z. Freud – psychoanaliza a religia. Ontogeneza religii, mit Edypa, „uczta totemiczna”, terapeutyczna funkcja religii (2 godz.)
5. Neodarwinizm, socjobiologia, psychologia ewolucyjna. K. Darwin; E. Wilson, D. Buss, S. Pinker, R. Dawkins, Ch. Hitchens. (2 godz.)
6. Tezy i główne stanowiska kreacjonizmu, tezy ewolucjonizmu. Nauka a wiara – konflikt czy kompromis? (2 godz.)
7. Paradygmat sekularyzacyjny a religijność (P. Berger, T. Luckman); spór o sekularyzację (P. Norris, R. Inglehart) (2 godz.)
8. Filozofia jej status teoretyczny a religia. Dystynkcje między filozofią a religią. Poznanie-wiara, logika-

miłość, prawda-świętość. (1 godz.)

3.4 Metody dydaktyczne

Wykład: wykład problemowy,

Ćwiczenia: analiza tekstów z dyskusją.

4. METODY I KRYTERIA OCENY

4.1 Sposoby weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody oceny efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw, ...)
K_W02, K_W03, K_U02, K_K02	ZALICZENIE USTNE	WYKŁAD
K_W02,	obserwacja w trakcie zajęć, kolokwium	ĆWICZENIA
K_W03,	obserwacja w trakcie zajęć, kolokwium	ĆWICZENIA
K_U02,	obserwacja w trakcie zajęć, kolokwium	ĆWICZENIA
K_K02	obserwacja w trakcie zajęć, kolokwium	ĆWICZENIA

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

Przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę, do wystawienia której pod uwagę brane jest przede wszystkim odpowiednie przygotowanie do tematu zajęć wykazane aktywnością studenta oraz obecność na zajęciach. Pozytywna ocena z kolokwium, zliczenie wykładów. Ewentualne nieobecności należy zaliczyć w formie ustnej.

5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe wynikające z harmonogramu studiów	30h
Inne z udziałem nauczyciela akademickiego (udział w konsultacjach, egzaminie)	15h
Godziny niekontaktowe – praca własna studenta (przygotowanie do zajęć, egzaminu, napisanie referatu itp.)	45h
SUMA GODZIN	90h
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	3 ects

* Należy uwzględnić, że 1 pkt ECTS odpowiada 25-30 godzin całkowitego nakładu pracy studenta.

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU

wymiar godzinowy	
zasady i formy odbywania praktyk	

7. LITERATURA

Literatura podstawowa:

1. *Antologia tekstów z historii filozofii nowożytnej*, red. Z. Czarnecki, UMCS, Lublin 1983;
2. Wszótek S., *Wprowadzenie do filozofii religii*, WAM, Kraków 2004;
3. D. Dennett, *Odczarowanie*, PIW, Warszawa 2008;
4. Norris P., Inglehart R., *Sacrum i profanum*, Nomos, Kraków 2006;
5. Piwowarski W., *Socjologia religii*, KUL, Lublin 2000;
6. *Czy przed Wielkim Wybuchem był Bóg*, red. T. B. Wabbel, PIW, Warszawa 2007;
7. Hitchens Ch., *Bóg nie jest wielki*, SONIA DRAGA, Katowice 2007;
8. M. Onfray, *Traktat ateologiczny*, PIW, Warszawa 2008;
9. Dawkins R., *Bóg urojony*, CiS, Warszawa 2007;
10. Jodkowski K., *Spór ewolucjonizmu z kreacjonizmem*, MEGAS, Warszawa 2007;
11. *Zarys dziejów religii*, red. J. Keller, Iskry, Warszawa 1986;
12. Poniatowski Z., *Istota i struktura religii*, Kielce 1958;
13. Rusecki M., *Istota i geneza religii*, Warszawa 1989;

Literatura uzupełniająca:

1. A Mrozek-Dumanowska, *Religia a globalizacja*, Warszawa 2014;
2. *Klasyczne teorie socjologiczne. Wybór tekstów*, red. P. Śpiewak, PWN, Warszawa;
3. Kowalczyk S., *Człowiek, społeczność, wartość*, KUL, Lublin 1995;
4. Wójtowicz R., *Człowiek i kultura. Prolegomena do wojtyliańskiej antropologii filozoficznej*, UR, Rzeszów 2010;
5. Zachariasz A. L., *Filozofia jej istota i funkcje*, UR, Rzeszów 2002, rozdz. XVIII;
6. Zachariasz A. L., *Antropotelizm. Człowiek i sens istnienia*, UMCS, Lublin 1996.
- 7.

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej

Ryszard Wójcik

UNIAJA
UNIWERSYTET WYDZIAŁ NAUK I ARTYSTYCZNYCH
Fakultet Nauk 2021/2022

1. PODSTAWOWE INFORMACJE PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu	Filozofia religii
Kod przedmiotu	1121
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	Katolicki Uniwersytet Lubelski
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Instytut Filozofii
Kierunek studiów	Instytut Filozofii
Poziomość studiów	I stopień
Profil	Opiekuńczo-techniczny
Forma wykładu	Stacjonarna
Rok i semestr studiów	III rok, V semestr
Rodzaj przedmiotu	Specjalizacyjny
Język wykładowy	Polski
Koordynator	Dr Ryszard Wójcik
Inne nazwisko osoby odpowiedzialnej	Dr Ryszard Wójcik

* -opcjonalnie, zgodnie z załącznikiem w Jednostce

1.1. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Semestr (nr)	Wykl.	Cz.	Konw.	Lab.	Sem.	SP	Prac.	Inne (gdzieś)	Liczba pkt. ECTS
V	15								3
V		15							3

1.2. Sposób realizacji zajęć

zaliczenia realizowane w formie tradycyjnej

1.3. Forma zaliczenia przedmiotu, zaliczenia z oceną

2. WYMAGANIA WSTĘPNE

STUDENT MUSI BYĆ WYKONAWCZĄCĄ WIEDZĄ I UMIEJĘTNOŚCIĄ WŁASNOŚCIĄ SIĘ ORAZ KOMPETENCJAMI WŁASNOŚCIĄ NA POZIOMIE ZALICZONEGO DRUGIEGO ROKU STUDIÓW WSPÓRZEMNOŚCI